

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร
ผู้วิจัย	นายศักดิ์ชาย กมขุนทด
ปีการศึกษา	๒๕๖๕
คำสำคัญ	รูปแบบ,การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา,แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร การดำเนินการวิจัยมี ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นตอนที่ ๒ สร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร ขั้นตอนที่ ๓ ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร และขั้นตอนที่ ๔ ประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาลวังไทร ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒ คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลวังไทร จำนวน ๗ คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๑๙๕ คน เครือข่ายผู้ปกครองประจำห้องเรียน ๒๔ คน แกนนำของคณะกรรมการสถานักเรียน ๖ คน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ จำนวน ๑๘๐ โรงเรียน จำนวน ๕๔๐ คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน ๙ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มจำนวน ๙ คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา ๒๕๖๓ สังเคราะห์ผลการประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลวังไทร เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างและประชุมสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบและประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

๑. ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ๑.๑ การวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และการสังเคราะห์ผลการประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลวังไทร เกี่ยวกับปัญหา พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ปัญหาด้านผู้เรียน ได้แก่ ๑) ปัญหาด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย เฉลี่ยต่ำ ๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยต่ำ ปัญหาด้านครูได้แก่ ๑) ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนความรู้ให้กับเด็ก ๒) ขาดความต่อเนื่องในการใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนางาน ๓) ครูไม่ได้สะท้อนผลการดำเนินงานหลังจากปฏิบัติงานเสร็จทำให้การทำงานในครั้งต่อไปไม่ได้ปรับปรุงแก้ไข ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ๑) การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลขาดความต่อเนื่อง ๒) การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและด้านสังคมที่เอื้อต่อการทำงานไม่ชัดเจน ๓) ขาดการมีส่วนร่วมการทำงานเป็นทีม และผลการสังเคราะห์แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา สังเคราะห์ได้ ๙ ประเด็นคือ ๑) การสร้างทีมที่ดี สภาพแวดล้อมดี ๒) สร้างเป้าหมาย การปฏิบัติงานร่วมกัน ๓) สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อเพื่อเป็นกัลยาณมิตร ๔) สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ การทำงาน ๕) ระดมความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่าย ๖) จัดตั้งทีมศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อค้นหาปัญหาหรือสิ่งที่ต้องพัฒนา ๗) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้ตามความถนัดและความสนใจเพื่อ พัฒนางานในหน้าที่ และพัฒนาด้านวิชาชีพ ๘) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning ๙) ส่งเสริมให้ใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนางาน และ ๑๐) ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร ได้ ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ แนวทางการพัฒนา ผลการดำเนินงาน และปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป

๒. ผลการสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร พบว่ามี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ ๑ หลักการ ประกอบด้วย ๑) เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่จะต้องพัฒนางานในความรับผิดชอบให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ๒) เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ๓) เกิดจากความร่วมมือ ของบุคลากรทุกฝ่าย ๔) สร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และ ๕) พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนา ผู้เรียน องค์ประกอบที่ ๒ วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย ๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒) เพื่อพัฒนาวิชาชีพ สมรรถนะการทำงานและการจัดการเรียนการสอน ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน และ ๔) เพื่อพัฒนางานให้ สามารถเป็นแบบอย่างได้ องค์ประกอบที่ ๓ แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ ทีมรวมใจ มีเป้าหมายร่วมกัน ขั้นตอนที่ ๒ เลือกสรรเป้าหมายพัฒนา ขั้นตอนที่ ๓ แสวงหาวิธีการ ขั้นตอนที่ ๔ ประสาน ความคิดและร่วมปฏิบัติ องค์ประกอบที่ ๔ ผลและการรายงานผลการดำเนินการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ ๑ จัดกิจกรรมสะท้อนผลการปฏิบัติ ขั้นตอนที่ ๒ พัฒนาสู่ความเป็นแบบอย่างได้ และองค์ประกอบที่ ๕ ปัจจัย แห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย ๑) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความสามารถ เข้าใจและให้การสนับสนุนกระบวนการ PLC ๒) ปัจจัยด้านครู ได้แก่ ครูมีทัศนคติที่ดีต่อ การพัฒนา ครูให้ความร่วมมือเป็นทีมที่ดี และ ๓) ปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ บรรยากาศ หรือวัฒนธรรม การทำงานที่เป็นกัลยาณมิตรขององค์กร การได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชน คณะกรรมการ สถานศึกษาและเครือข่ายอื่น ซึ่งรูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

๓. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร ๓.๑ ผลการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพของเด็ก มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านการจัด ประสพการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญมีผลการประเมินตนเองในระดับยอดเยี่ยม ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนด ส่วนผลการพัฒนาตามมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพ ของผู้เรียนมีผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยมซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับดีเลิศ ส่วนมาตรฐานด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญมีผลการประเมินตนเองในระดับยอดเยี่ยมซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ๓.๒ ผลงานหรือรางวัลที่เป็นแบบอย่างได้ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ พบว่า ได้รางวัล จำนวน ๑๔ รางวัล สามารถจำแนกได้ ๓ ระดับคือ ระดับภูมิภาค ได้รับ ๑ รางวัล ระดับจังหวัด ได้รับ ๘ รางวัล และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับ ๕ รางวัล ๓.๓ ผลการสอบถามความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวังไทร ในภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$) โดยทุกข้อมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป

๔. ผลประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนอนุบาลวังไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต ๒ พบว่า รูปแบบมีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๘$) โดยทุกข้อมีค่าเฉลี่ยระดับมาก